

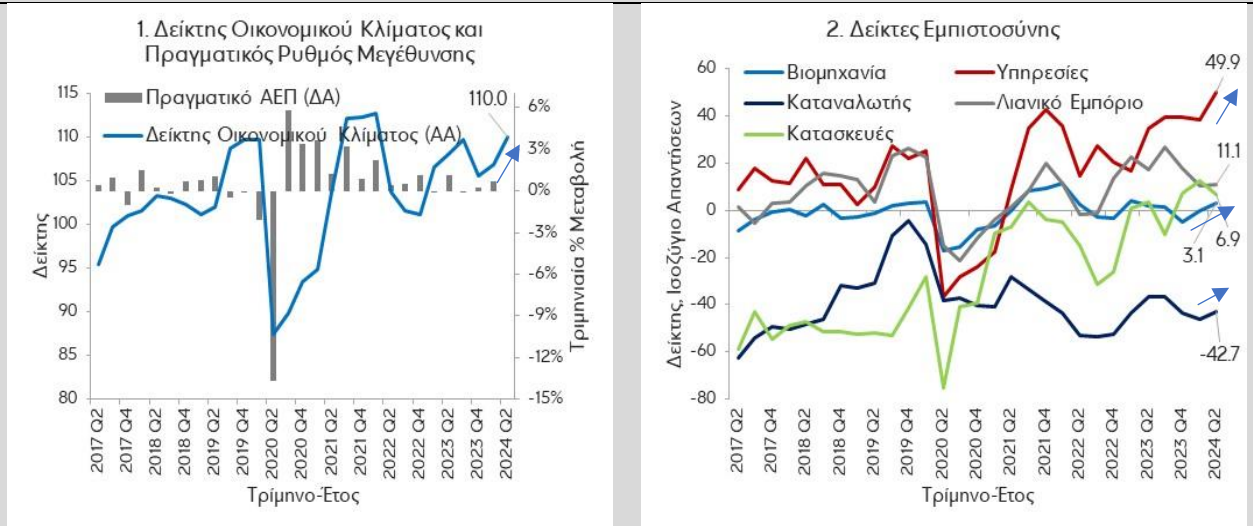
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

12 Ιουλίου 2024, Τεύχος 510

Βελτιώθηκε ο δείκτης οικονομικού κλίματος το β' τρίμηνο 2024

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) σημείωσε ισχυρή βελτίωση το β' τρίμηνο 2024, ανακτώντας τις απώλειες του δ' τριμήνου 2023, ήτοι της περιόδου που χαρακτηρίστηκε από τις επιπτώσεις της κακοκαιρίας Daniel στη Θεσσαλία (Σεπ-23) και των γεωπολιτικών εντάσεων στη Μέση Ανατολή (Οκτ-23). Στο παρόν τεύχος του δελτίου 7 Ημέρες Οικονομία, παρουσιάζουμε και αναλύουμε τα εν λόγω στοιχεία.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Δείκτης Οικονομικού Κλίματος, Δείκτες Εμπιστοσύνης και Πραγματικός Ρυθμός Μεγέθυνσης

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurobank Research.

Σημείωση: ως AA ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Ένας από τους λόγους που ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας το 2023 ήταν χαμηλότερος του αναμενομένου, ήταν οι επιπτώσεις από την πλημμύρα Daniel στη Θεσσαλία τον Σεπ-23. Η εν λόγω περιφέρεια συνεισφέρει το 16,8% του συνόλου της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας του τομέα της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας στην Ελλάδα.¹ Η φυσική καταστροφή από την πλημμύρα Daniel δεν προκάλεσε μόνο τη μείωση της παραγωγής βραχυχρόνια αλλά οδήγησε και στη συρρίκνωση των παραγωγικών δυνατοτήτων της περιοχής λόγω των απωλειών σε φυσικό κεφάλαιο, σε ζωικό κεφάλαιο και σε φυσικούς πόρους. Σύμφωνα με τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών, το δ' τρίμηνο 2023, το σύνολο της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας του τομέα της

¹ Στην πρώτη θέση είναι η περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με 20,3% και ακολουθούν: Θεσσαλία (16,8%), Πελοπόννησος (10,1%), Δυτική Ελλάδα (9,8%), Κρήτη (9,1%), Στερεά Ελλάδα (7,9%), Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (7,3%), Δυτική Μακεδονία (5,1%), Ήπειρος (4,8%), Αττική (4,5%), Νότιο Αιγαίο (1,7%), Ιόνια Νησιά (1,4%) και Βόρειο Αιγαίο (1,3%).

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος, PhD
sgogos@eurobank.gr

γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας μειώθηκε σε τριμηνιαία και σε ετήσια βάση κατά 12,5% και 17,3% αντίστοιχα. Το α' τρίμηνο 2024 καταγράφηκε μερική μόνο ανάκτηση των προαναφερθεισών απωλειών, με την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του τομέα της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας να ενισχύεται κατά 6,3% σε τριμηνιαία βάση, παραμένοντας ωστόσο μειωμένη κατά 7,0% και 12,9% σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο 2023 (προ Daniel επίπεδα) και το α' τρίμηνο 2023 αντίστοιχα.

Οι επιπτώσεις από την πλημμύρα Daniel στη Θεσσαλία, παράλληλα με τις γεωπολιτικές εντάσεις στη Μέση Ανατολή τον Οκτ-23, αποτυπώθηκαν και στον δείκτη οικονομικού κλίματος του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE). Το οικονομικό κλίμα επηρεάζει τις αποφάσεις των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων καθότι σε αυτό αποτυπώνονται εν μέρει οι προσδοκίες που διαμορφώνουν για την πορεία της οικονομίας στο μέλλον. Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 1.1, ο μέσος όρος του δείκτη οικονομικού κλίματος από τις 109,8 μονάδες το γ' τρίμηνο 2023 (υψηλό 6 τριμήνων) χειροτέρευσε απότομα στις 105,6 μονάδες το δ' τρίμηνο 2023, ενώ το α' τρίμηνο 2024 σημείωσε μερική μόνο βελτίωση στις 106,9 μονάδες. Το β' τρίμηνο 2024 καταγράφηκε ισχυρή άνοδος του δείκτη οικονομικού κλίματος στις 110,0 μονάδες (υψηλό 9 τριμήνων), καλύπτοντας τις απώλειες του δ' τριμήνου 2023 (Daniel και γεωπολιτικές εντάσεις στη Μέση Ανατολή) και υπερβαίνοντας κατά πολύ το αντίστοιχο μέγεθος στην Ευρωζώνη (95,9 μονάδες).

Σχήμα 2: Ελλάδα – Μέρη Συγκεντρωτικών Τομέων της Οικονομίας Επί του Συνόλου της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Από τους 5 επί μέρους δείκτες εμπιστοσύνης που συνθέτουν τον δείκτη οικονομικού κλίματος, 3 ήταν αυτοί που στήριξαν τη βελτίωση που σημείωσε ο γενικός δείκτης το β' τρίμηνο 2024. Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 1.2, ο δείκτης εμπιστοσύνης στη βιομηχανία από τις -0,3 μονάδες το α' τρίμηνο 2024 (αρνητικό ισοζύγιο απαντήσεων) αυξήθηκε στις 3,1 μονάδες το β' τρίμηνο 2024 (θετικό ισοζύγιο απαντήσεων), ο δείκτης εμπιστοσύνης στις υπηρεσίες ενισχύθηκε ισχυρά στις 49,9 μονάδες από 38,4 το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ ο δείκτης εμπιστοσύνης καταναλωτή βελτιώθηκε στις -42,7 μονάδες από -46,1 μονάδες το α' τρίμηνο 2024, παραμένοντας ωστόσο σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο 2023. Αξίζει να σημειωθεί ότι από τους 5 επί μέρους δείκτες εμπιστοσύνης, αυτοί των υπηρεσιών και των κατασκευών παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη ενίσχυση σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα. Επιπρόσθετα, οι εν λόγω δύο τομείς πρωταγωνιστούν στη μεγέθυνση

της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία τρίμηνα. Βάσει των στοιχείων των εθνικών λογαριασμών του α' τριμήνου 2024, ο τομέας των υπηρεσιών στην Ελλάδα συνεισέφερε το 77,6% της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας σε τρέχουσες τιμές (73,2% στην Ευρωζώνη) και ακολούθησαν αυτοί της βιομηχανίας, της γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας και των κατασκευών με 15,5%, 4,5% και 2,3% αντίστοιχα (19,5%, 1,7% και 5,6% αντίστοιχα στην Ευρωζώνη).

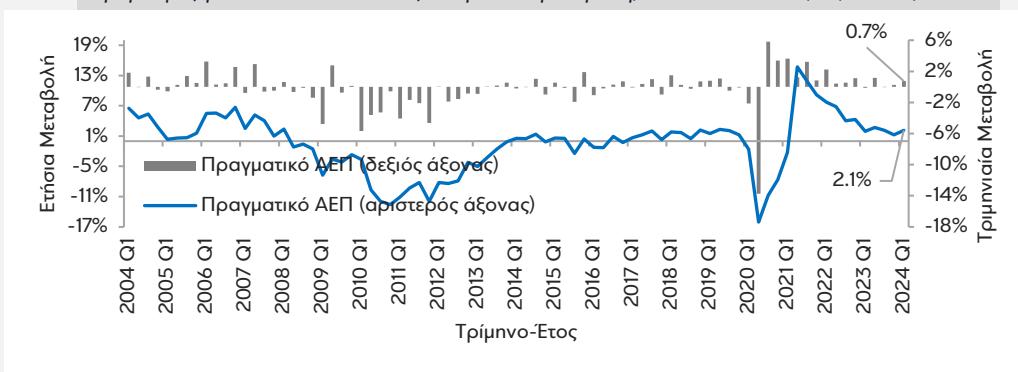
Η ισχυρή βελτίωση του δείκτη οικονομικού κλίματος το β' τρίμηνο 2024, παράλληλα με τη διατήρηση του δείκτη μεταποίησης PMI άνω του ορίου επέκτασης-κάμψης των 50 μονάδων (54,7 μονάδες από 55,8 το α' τρίμηνο 2024) εκπέμπουν θετικά μηνύματα για την πορεία της ελληνικής οικονομίας την περίοδο Απρ-Ιουν-24. Αντιθέτως, οι εξαγωγές αγαθών εξαιρουμένων των πλοίων και των πετρελαιοειδών, μετά την αύξησή τους κατά 17,1% σε ετήσια βάση τον Απρ-24 επέστρεψαν ξανά σε ετήσιο ρυθμό συρρίκνωσης (-6,5%) τον Μαΐ-24 (-3,6% στο 5μηνο).

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 1^ο τρίμηνο 2024 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +2,1% YoY (+1,3% YoY το Q4 2023 και +1,9% YoY το Q1 2023) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +0,7% QoQ (+0,3% QoQ το Q4 2023 και -0,1% QoQ το Q1 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-2024: 2024 2,2%, 2025 2,3%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q1 2004–Q1 2024

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,4%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +14,7% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -16,0% (Q2 2020)

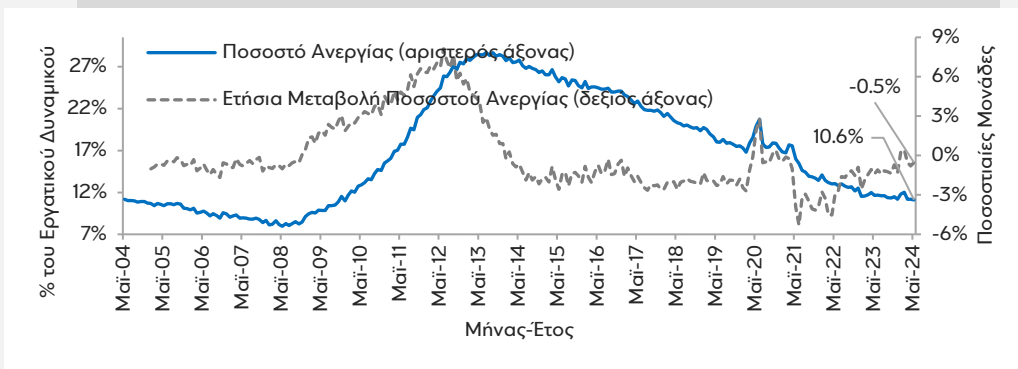
Δημοσίευση: 7/6/2024 (προσωρινά στοιχεία)

Επόμενη: 6/9/2024

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Μάιο 2024 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 10,6% (10,7% τον Απρίλιο 2024 και 11,2% τον Μάιο 2023) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 11,0% (11,0% τον Απρίλιο 2024 και 11,7% τον Μάιο 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-2024: 2024 10,3%, 2025 9,7%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 5/2004-5/2024

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,2%

Διάμεσος: 17,2%

Μέγιστο: 28,2% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,5% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

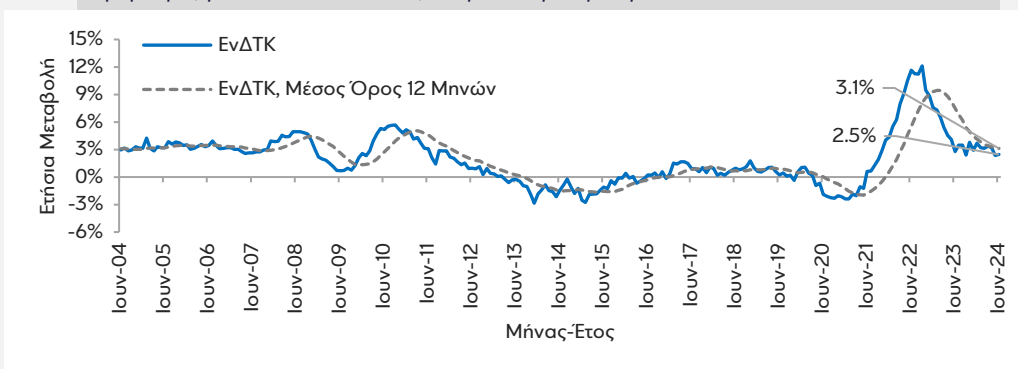
Δημοσίευση: 1/7/2024

Επομ. δημ.: 31/7/2024

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Ιούνιο 2024 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +2,5% YoY (+2,4% YoY τον Μάιο 2024 και +2,8% YoY τον Ιούνιο 2023) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 3,1% YoY (3,1% YoY τον Μάιο 2024 και 7,5% YoY τον Ιούνιο 2023)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-2024: 2024 2,8%, 2025 2,1%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 6/2004-6/2024

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 9/7/2024

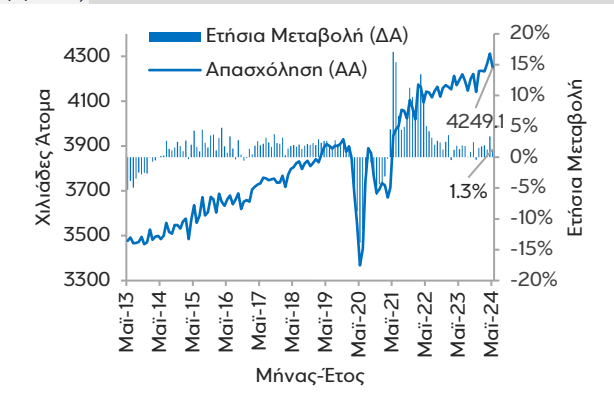
Επομ. δημ.: 9/8/2024

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research,

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας και Συγκυρίας της Ελληνικής Οικονομίας

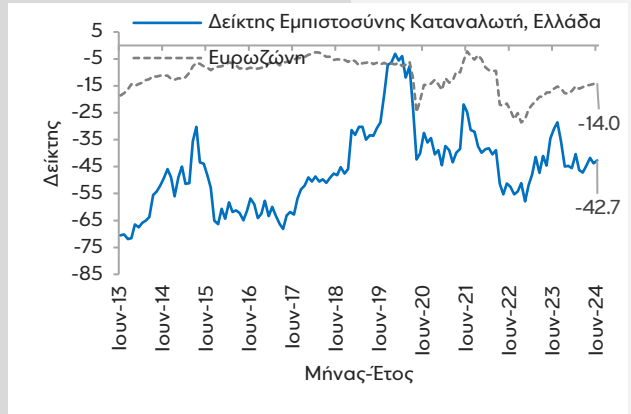
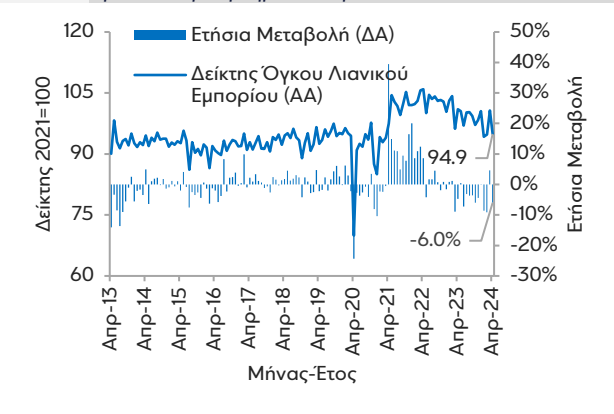
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,3% YoY τον Μαι-24 από +3,4% YoY τον Απρ-24, +1,5% YoY την περίοδο Μαι-23 – Απρ-24 (12Μ) από +2,1% YoY την περίοδο Ιουν-22 – Μαι-23 (επομένη δημοσίευση: 31/7/2024)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 110,6 ΜΔ τον Ιουν-24, -0,4 ΜΔ MoM και +1,4 ΜΔ YoY τον Ιουν-24 από +2,5 ΜΔ MoM και +3,7 ΜΔ YoY τον Μαι-24 (επόμενη δημοσίευση: 30/7/2024)

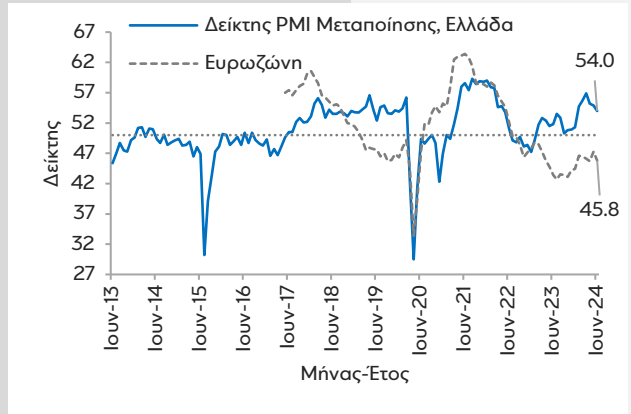
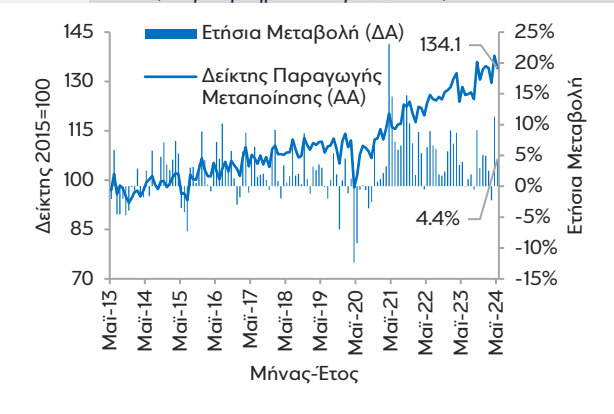
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -5,7% MoM και -6,0% YoY τον Απρ-24 από +6,3% MoM και +4,7% YoY τον Μαρ-24, -4,0% YoY την περίοδο Μαι-23 – Απρ-24 (12Μ) από -0,9% YoY την περίοδο Μαι-22 – Απρ-23 (επομένη δημοσίευση: 31/7/2024)

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -42,7 ΜΔ τον Ιουν-24, +1,1 ΜΔ MoM και -11,7 ΜΔ YoY τον Μαι-24 από -2,1 ΜΔ MoM και -9,3 ΜΔ YoY τον Μαι-24 (επόμενη δημοσίευση: 30/7/2024)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -2,7% MoM και +4,4% YoY τον Μαι-24 από +6,4% MoM και +11,3% YoY τον Απρ-24, +3,4% YoY την περίοδο Ιουν-23 – Μαι-24 (12Μ) από +5,4% YoY την περίοδο Ιουν-22 – Μαι-23 (επόμενη δημοσίευση: 9/8/2024)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 54,0 ΜΔ τον Ιουν-24, -0,9 ΜΔ MoM και +2,2 ΜΔ YoY τον Μαι-24 από -0,3 ΜΔ MoM και +3,4 ΜΔ YoY τον Μαι-24 (επόμενη δημοσίευση: 1/8/2024)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research, Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα, και ως AA και ΔΑ τον αριστερό και τον κάθετο άξονα αντίστοιχα,

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 709

Δρ, Στυλιανός Γώγος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 456

Μαρία Κασόλα
 Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
 + 30 210 40 63 453

Marcus Bensasson
 Ερευνητής Οικονομολόγος
mbensasson@eurobank.gr
 + 30 214 40 65 113

Δρ, Κωνσταντίνος Πέππας
 Ερευνητής Οικονομολόγος
kpeppas@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 520

Παρασκευή Πετροπούλου
 Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
 + 30 214 40 63 455

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
 Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 711

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
 Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatios@eurobank.gr
 + 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
 Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
 Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
 Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

